

ULUSLARARASI SENDİKACILIK HAREKETİNDE ANTI-EMPERYALİZM EKSİKLİĞİ

Aydınlık Dergisi, 19 Ağustos 2001

Yıldırım Koç

Uluslararası sendikacılık hareketi alanındaki saflaşmaya daha önceleri değinmiştim. Bir tarafta Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve bağlantılı uluslararası işkolu federasyonları var; diğer tarafta Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) ve bağlantılı Avrupa işkolu federasyonları. Birinci grup, işçi sorunlarıyla giderek daha fazla ilgilenmeye başladı. 1949 yılında Soğuk Savaş'ta anti-komünist mücadelenin bir aracı olarak oluşturulan ICFTU, Soğuk Savaş sonrasında sermaye hakimiyeti koşullarında önemli bir değişim yaşıyor. Uluslararası işkolu federasyonları bu süreci daha önce yaşamıştı. ETUC ve bağlantılı Avrupa işkolu federasyonlarının büyük çoğunluğu ise, "Avrupa sosyal modeli" adını verdikleri yapı içinde işçi aristokratlığı konumunu garantileme çabası içinde.

Uluslararası işkolu federasyonları içinde en önemlilerinden biri, Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu'dur (PSI). Türkiye'den çok sayıda sendikanın üye bulunduğu bu örgüt, ICFTU ile birlikte, 9 Kasım 2001 tarihinde yeni bir kampanya başlatıyor: "**Küreselleşmenin İnsanlar Yararına İşlemesini Sağlama Kampanyası**". Kampanyanın temel sloganları şunlar:

- İşçi haklarını ve iş güvencesini geriletken küreselleşmeye hayır!
- Eğitimi ve sağlık hizmetlerini zayıflatan küreselleşmeye hayır!
- Zenginlere yardım eden ve yoksullara zarar veren küreselleşmeye hayır!

Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu (PSI) bu kampanya sürecinde aşağıdaki sloganları da öne çıkarıyor:

- Dünya Ticaret Örgütü'nün yayılmasına hayır!
- Temel sosyal hakları koruyun!
- GATS'ı (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) durdurun!
- Devletin meşru düzenleyici rolünü zayıflatan küreselleşmeye hayır!
- Kamu varlıklarının düşük fiyatlarla satılmasına hayır!
- İnsanların parasını ödeyebilecekleri kaliteli eğitim ve sağlık hizmeti haklarını zayıflatan küreselleşmeye hayır!
- Çalışma yaşamındaki temel hakları zayıflatan küreselleşmeye hayır!
- Kadınların yoksulluğunu artıran küreselleşmeye hayır!

Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu'nun da içinde yer aldığı uluslararası sendikal hareketin 9 Kasım 2001 günlü kampanyası son derece önemlidir. Ancak, ne yazık ki, 9 Kasım'da dünya ölçeğinde güçlü bir direniş örgütlenebileceği kanısında değilim. PSI'nin Türkiye'deki üyelerinden de, uluslararası sendikacılık hareketine duyulan güvensizlik, uluslararası sendikacılık hareketinin etkinliğindeki yetersizlik ve tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası sendikal dayanışma gösterme alışkanlığının bulunmaması nedeniyle, önemli bir katkı gelmeyeceği kanısındayım. Ayrıca, günümüzdeki biçimiyle küreselleşmenin olumsuzluklarına karşı formüle edilen sloganlarda, özelleştirmeye açıkça karşı çıkılmaması, küreselleşmenin bağımsızlığı ve ulusal egemenliği ve böylece demokrasiyi ortadan kaldırdığının vurgulanmaması, küreselleşmenin gerçekte emperyalizm olduğunun ve emperyalizmin ulusötesi sermaye kadar, ABD, AB ve Japonya olduğunun belirtilmemesi önemli eksiklikler. Günümüzdeki biçimiyle küreselleşme veya IMF - Dünya Bankası - Dünya Ticaret Örgütü, soyut veya bağımsız bir olgu veya yapılar değil, arkasındaki emperyalist devletlerden güç alan ulusötesi sermayedir. Ancak uluslararası sendikacılık hareketi, bu gerçeği görmemekte veya ifade etmemekte ısrar ediyor.

Uluslararası sendikacılık hareketinin ICFTU ve uluslararası işkolu federasyonları kanadında önemli olumlu gelişmeler var. Biz bir dönem IMF ve Dünya Bankası aleyhinde sloganlar atarken, onlar susuyorlardı. Şimdi yavaştan bizim tavrımıza yaklaştılar. Ancak bu arada biz, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın arkasındaki esas güç olan emperyalizme karşı açık tavır alıyoruz. Ancak, uluslararası sendikacılık hareketinde politikaların belirlenmesinde etkili olan gelişmiş ülke sendikalarının anti-emperyalist bir çizgiye gelebilmeleri şimdilik olanaksız gözüküyor. Bunu yapmadıkları sürece de uluslararası sendikacılık hareketine güven duyulması ve gerçek anlamda bir uluslar arası dayanışmanın hayata geçmesi olanaksızdır. Emperyalizme açıkça karşı çıkmayan bir uluslararası sendikacılık hareketi, azgelişmiş ülkeler işçi sınıflarının ve haklarının güvenliğini kazanamaz.